

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Bod č. 1 – Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený na rokovanie Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na základe Plán legislatívnych úloh vlády SR na rok 2022

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu je: 1. revízia právneho rámca poskytovania finančných príspevkov v rámci AOTP za účelom zlepšenia ich efektívnosti a účinnosti, 2. úprava právneho rámca podpory zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím za účelom zlepšenia ich efektívnosti a účinnosti, 3. úprava zjednodušenia prístupu a zotrvania štátnych príslušníkov tretích krajín na trhu práce najmä úpravou určenia zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily na úroveň krajov a zjednodušením procesu obnovenia prechodného pobytu na účel zamestnania, 4. úprava pôsobnosti Aliancie sektorových rád a sektorových rád a vzdelávania prípravy pre trh práce v súlade so schválenou Stratégiou celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021 – 2030 a Akčným plánom k Stratégii celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2022 – 2024.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.01.2023

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu je upraviť právny rámec poskytovania finančných príspevkov v rámci aktívnych opatrení na trhu práce (AOTP) a zabezpečiť zosúladenie zákona s aktuálnymi potrebami aplikačnej praxe najmä v oblasti zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín a podpory zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím. **RÚZ materiál v medzirezortnom pripomienkovom konaní pripomienkovala.**

V priebehu rozporových konaní sa nepodarilo odstrániť rozpory k nižšie uvedeným ustanoveniam dotýkajúcich sa zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. **Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 11, §9 odsek 1**
RÚZ navrhuje uvedený bod vypustiť

Odôvodnenie:

Uvedené znenie je v rozpore s medzinárodnou legislatívou, definíciami Medzinárodnej organizácie práce (International Labour Organization) a Eurostatu a predstavuje neprípustnú diskrimináciu z hľadiska veku. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (pracovná sila) predstavuje v súlade s medzinárodnými definíciami všetky osoby vo veku od 15 do 89 rokov, ktoré patria medzi pracujúcich alebo nezamestnaných. Služby zamestnanosti by tak mali byť dostupné minimálne pre túto vekovú kategóriu aj s ohľadom na argumentáciu uvedenú v osobitnej časti materiálu k predloženému návrhu zákona, že služby zamestnanosti sú zamerané na podporu ekonomicky aktívneho obyvateľstva

2. **Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 128, §56a**
Navrhujeme ponechať pôvodné ustanovenie §56a.

Odôvodnenie:

Projekty a programy nie vždy majú za cieľ podporu a tvorbu nových pracovných miest, uľahčenie pracovnej integrácie občanov so zdravotným postihnutím a uľahčenie udržania občana, ktorý sa stal občanom so zdravotným postihnutím

počas trvania jeho zamestnania, v tomto zamestnaní. Teda možná podpora na udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní by prestala mať garantovaný právny rámec. Taktiež je tento návrh v rozpore s predloženou dôvodovou správou, pretože rušením nástrojov podpory na udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní sa určite nezlepší stav zamestnávania ťažko zdravotne postihnutých osôb na otvorenom trhu práce. Ustanovenie §56a je osobitne určené pre občanov so zdravotným postihnutím pracujúcich na otvorenom trhu práce.

3. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 140, §59 odsek 1

Navrhujeme ponechať príspevok na činnosť pracovného asistenta obligatónym.

Odôvodnenie:

Navrhované znenie by podľa nášho názoru bolo v nesúlade s čl. 34 ods. 2 písm. b) Nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy, pričom v súlade s týmto nariadením je garantovaná pomoc na kompenzáciu dodatočných nákladov zamestnávateľa spojených so zamestnávaním pracovníkov so zdravotným postihnutím, a to úhradou nákladov na zamestnávanie zamestnancov výlučne na čas venovaný pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím a náklady na odbornú prípravu takýchto zamestnancov týkajúcu sa pomoci pracovníkom so zdravotným postihnutím, pričom intenzita pomoci nepresahuje 100 % oprávnených nákladov. Z tohto pohľadu s ohľadom na dôvodovú správu, objektivizáciu potreby pracovnej asistencie a zneužívania nástroja v budúcnosti sa namiesto zmeny nárokovateľnosti javí ako správnejšie riešenie stanovenie jasných kritérií pre poskytnutie príspevku upravených vo vykonávacej vyhláške a zabezpečenie kontrol zo strany úradov práce.

4. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 142, §60 odsek 1

Navrhujeme umožniť prácu v domácnosti počas celého kalendárneho mesiaca, resp. nelimitovať prácu z domácnosti, ak je odôvodnená, počtom dní.

Odôvodnenie:

Ak zdravotné postihnutie umožňuje výkon práce z domácnosti a charakter práce to dovoľuje a na tomto výkone sa dohodnú zamestnávateľ so zamestnancom, myslíme si, že výkon práce by mohol byť bez stanovenia akejkoľvek hranice realizovaný v domácnosti občana so zdravotným postihnutím. To je súladné aj s ohľadom na stále aktuálnu pandémiu koronavírusu.

5. Zásadná pripomienka k čl. I., novelizačný bod 145, §60 odsek 5

Navrhujeme vypustiť navrhované znenie.

Odôvodnenie:

Zúženie druhu prevádzkových nákladov iba na náklady na celkovú cenu práce zamestnancov, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím za čas, počas ktorého zamestnanec so zdravotným postihnutím so sťaženým prístupom na trh práce vykonával prácu zo svojej domácnosti považujeme za nesprávne. Napriek tomu, že zamestnanec pracuje z domácnosti, neznamená to, že chránená dielňa nemá náklady na nájomné, energie, administratívu,... Tieto náklady jej zväčša ostávajú. Podmienkou pre priznanie štatútu chránenej dielne je, aby na pracovisku bolo zriadené viac ako jedno pracovné miesto pre občana so zdravotným postihnutím so sťaženým prístupom na trh práce... Ak napr. jeden zamestnanec vykonáva prácu zo svojej domácnosti a ostatní zamestnanci nie, chránená dielňa príde o ďalšie možnosti uplatnenia si príspevku na úhradu prevádzkových nákladov, čo nepovažujeme za správne.

Zdroj: RÚZ